

Bí mật quanh đồng Euro

Tác Giả: Nguyễn Thanh Lâm
Thứ Hai, 12 Tháng 1 Năm 2009 01:32

Câu chuyện tiền tệ xa vời ở Châu Âu lại rớt gần với các quốc gia và doanh nghiệp đang có nguy cơ điêu đứng vì tiền : Đồng Euro mạnh lên, sẽ đem đến thu nhập lợi hay khó khăn gì ? Khu vực đồng Euro đang so găng với đồng Đô là Mỹ như thế nào ? và những bí mật gì đã và sẽ bao quanh đồng Euro ?

Vì sao có đồng Euro ?

Sau thất bại của Chiến tranh II, Châu Âu tan hoang đã vượt đậy như những đồng tro tàn. Hệ thống giá hối đoái Bretton Woods dựa vào kim bản vị và chương trình Marshall đã góp phần ổn định các khu vực đồng Bảng Anh, đồng Franc Pháp, đồng Franc Thụy Sĩ và đồng D-Mark ở Tây Đức. Tuy nhiên, Liên minh thuế quan trở thành hi vọng cho Đức và Pháp từ năm 1968, với những chương trình chi viện vì các giá hối đoái giao đồng mạnh do hệ thống Bretton Woods đã sụp đổ sau sự mất lòng tin của mình, khi sự phát triển của nền kinh tế thế giới gia tăng với những cơn tiêu toàn cầu hoá.

Năm 1970, nền đầu tiên với một Liên minh tiền tệ Châu Âu được thực hiện, dựa trên kế hoạch Werner, thúc đẩy dự án Liên minh kinh tế và tiền tệ Châu Âu với một đồng tiền chung nhất trong tương lai, do các chuyên viên kinh tế Đức và Thụy Sĩ Luxembourg, Pierre Werner soạn thảo.

Lộ trình nhằm đưa Liên minh vào năm 1980 thất bại, cũng vì sự sụp đổ của hệ thống Bretton Woods vào năm 1972. Thay vào đó, Liên minh giá hối đoái Châu Âu được thành lập vào năm 1972 và sau đó là hệ thống tiền tệ Châu Âu năm 1979, nhằm ngăn chặn sự giao đồng quá mạnh của các đồng tiền Châu Âu. Đồng với tiền tệ Châu Âu (European Currency Unit-ECU) ra đời như một đồng tiền thanh toán vì mục đích này và được xem là tiền thân của đồng Euro. Nhưng mãi đến năm 1988, chủ tịch Ủy Ban Châu Âu Jacques Delors đã lập ban soạn thảo Báo cáo Delors, lên kế hoạch ba bước của tiền tệ thành lập Liên minh kinh tế và tiền tệ Châu Âu.

□ Jacques Delors

Bước đầu tiên bắt đầu từ 1.7.1990 cho phép chuyển đổi nền kinh tế do hoá giữa các nước thuộc Liên minh Châu Âu (EU)

Bí mật quanh đồng Euro

Tác Giả: Nguyễn Thanh Lâm

Thứ Hai, 12 Tháng 1 Năm 2009 01:32

Bộ c hai t 1.1.1994 khi Vi n ti n t Châu Âu, ti n thân c a Ngân hàng Trung ăng Châu Âu (ECB) hình thành và tình tr ợng ngân sách qu c gia các n ợc thành viên EU đ ợc xem xét (*)

Ngày 13.12.1996 các B tr ợng B tài chính c a EU đi đ n tho thu n v Hi p ợc n đ nh và Tăng tr ợng nh m t o ri ợng m i k lu t v ợng ngân sách các n ợc thành viên và qua đó b o đ m giá tr c a ti n t chung.

Bộ c ba xác đ nh 11 qu c gia thành viên ban đ u c a Liên minh Kinh t và Ti n t theo các tiêu chu n h i t đ ợc quy đ nh tr ợc và ngày 1.1.1999 t l h i đoái gi a đ ợng Euro và các đ n v ti n t qu c gia đ ợc xác đ nh không th thay đ i và Euro thành đ ợng ti n chính th c

Tên g i và mái nhà

Có nh ợng tên g i đ ợc đ c cho đ ợng ti n chung c a Châu Âu: Franc Châu Âu, Krone Châu Âu hay Gulden Châu Âu. Nh ợng tên nghe khá hay nh ợng khá dài. ECU cũng là m t l a ch n. Nh ợng cu i cùng, đ ợng c a B tr ợng tài chính Đ c Theodor Waigel đã đ ợc hoan nghênh nhi t li t: Euro (vi t t t là EUR)

Ký hi u € l y t ý t ợng c a Arthur Eisenmenger, s p đ h a c a C ợng đ ợng Châu Âu EG: m t ch C v i hai v ch ngang bi n thành ch E tròn cách đi u: m t v ch t ợng tr ợng cho s b n v ợng và v ch th nh i t ợng tr ợng cho m t b ợng kinh t Châu Âu. Ký hi u y g i nh đ n ch Epsilon (e) c a ti ợng Hy L p v n là bi u t ợng c a Châu Âu c x a. Ký hi u € đ ợc vi t thay ch E c a slogan b ợng ti ợng La Tinh th ợng xu t hi n trên các ch ợng t ti n t c a EUROPA FILIORUM NOSTRORUM DOMUS (Châu Âu /là/ mái nhà c a con cái chúng ta)

Mái nhà EU đang có 27 qu c gia h i viên, và 15 n ợc trong s đó đang s d ợng đ ợng ti n chung EURO. Anh, Đan M ch và Th y Đ i n đã có quy t đ nh không gia nh p Khu v c đ ợng Euro (Eurozone). T i các n ợc khác trong Châu Âu nh C ợng Hoà Séc, Ba Lan, Hungary, Th Nhĩ K và Th y S, b n có th tr b ợng ti n b ợng Euro. Nh ợng đ i u này th ợng có hai b t l i: giá chuy n đ i cho đ ợng Euro th ợng không h p đ n và ti n th i l i th ợng là ti n b n x . N u

Bí mật quanh đồng Euro

Tác Giả: Nguyễn Thanh Lâm
Thứ Hai, 12 Tháng 1 Năm 2009 01:32

Đuôi đó lâu hơn, bạn nên dùng tiền bạn sẽ để thanh toán.

Nhiều nước ở Miền Tây Châu Phi, vùng thu nhập thấp của đồng Franc Pháp trước đây đã gia nhập khu vực đồng Euro qua việc xác định một tỷ giá hối đoái cố định với Euro.

Đồng Euro so sánh với đồng Đô la Mỹ.

Trên lĩnh vực dự trữ ngoại tệ mạnh của toàn thế giới, đồng Đô la Mỹ vẫn đang chiếm tỷ trọng lớn nhất là 63,9%. So với năm 2000, bảy năm trước đây, con số đó còn là 70,5% với niềm kiêu hãnh được biết, bởi các bước đi của hệ thống Bretton Woods và tác động của Quỹ tiền tệ thế giới (IMF) cũng như Ngân hàng thế giới (World Bank) đã tạo ra những phong trào làm luột cho đồng đô la Mỹ.

Một kinh tế gia tế mẫn đã gọi đó là thối bại của giảng dạy tài chính quốc tế với những luật lệ áp đặt làm mất làm gió trên toàn thế giới.

Khu vực đồng Bảng Anh hiện đạt 4,7% và đồng Yen là 2,9%.

Chỉ hai năm nay, khi lạm phát tiền giấy Euro với 592 tỷ Euro đã vượt qua tổng khối lượng Đô la xanh của Hoa Kỳ là 579 tỷ USD. Tỷ giá hối đoái thay đổi theo hướng Euro ngày càng mạnh và USD yếu sụt giảm đáng kể. Nói cách khác, nếu ngày 26.10.2000 khi tỷ giá Eur/USD là 0.83 và bạn mua vài đồng Euro thì ngày 23.04.2008 khi bán ra với tỷ giá Eur/USD là 1,594, tài sản của bạn đã tăng gấp đôi, chưa kể lãi suất tích lũy của ngân hàng. Giá bạn mua đồng Euro đồng Việt Nam, thì chỉ tính riêng tài sản tiền đồng của bạn đã tăng hơn 300% trong vòng 8 năm.

Việc đồng Euro liên tục tăng giá so với USD đã tác động mạnh mẽ đến nền kinh tế, xã hội và đời sống người dân ở Châu Âu.

Hàng Châu Âu xuất khẩu đi các nước khác nên đắt đỏ và mất đi nhiều tính cạnh tranh. Khi nhu

Bí mật quanh đồng Euro

Tác Giả: Nguyễn Thanh Lâm

Thứ Hai, 12 Tháng 1 Năm 2009 01:32

Cổ phiếu hàng xuất khẩu không cao, vì có cổ phiếu nhân công là điếu khó tránh khỏi. Vì thế, ECB luôn canh chừng đồng để đưa ra các biện pháp cần thiết nhằm giảm giá Euro. ECB luôn nhắm mục tiêu ổn định giá cổ và giá mặt tiền phát hành 2% (dù mới đây, đã có tháng tăng 3,6% so với cùng kỳ năm ngoái)

Rõ ràng đồng Euro mạnh mẽ làm hãng chế tạo máy bay Airbus khó cạnh tranh với Boeing của Hoa Kỳ trong thời gian này.

ECB công bố và tiến hành chính sách tiền tệ, quản lý quy định trao đổi ngoại tệ của các nước thành viên, kinh doanh ngoại tệ và nhất là chăm sóc nền kinh tế quốc dân luôn có đồng tiền lưu chuyển thông suốt. Như nguyên tắc trao đổi mà ECB đã làm cho đồng tình hình phát hành tiền mặt và kiểm soát các loại tiền M1, M2, M3 để tránh việc ngân sách quốc gia nào đó thâm hụt và các chính khách, nhà nước tiếp đồng in thêm tiền cần đi, nhưng thực chất là biện pháp tiền mặt giá, mặt tiền ổn định và đồng tiền lưu phát hành hợp lý.

Đây là bài học kinh nghiệm quý báu cho các nền kinh tế chuyển đổi hay kinh tế mới mới nhất của ta.

Trong thời gian trước năm 2002, khi đồng Euro không tồn tại trên thị trường đồng tiền mặt, đồng Euro đã bị đánh giá thấp hơn giá trị thực, thêm vào đó Công đồng Châu Âu lúc bấy giờ gặp khó khăn kinh tế-xã hội và thiêu hụt đồng đi với nhà đầu tư nước ngoài, bởi 3 nguyên nhân sau:

- Thâm hụt ngân sách và cán cân thương mại trong bối cảnh Hoa Kỳ luôn tăng trưởng.

- Có nhu cầu chuyển đổi trong khối ngoại tệ của các nước khác, nhất là Trung Quốc, Nhật, Nga và Hàn Quốc.

- Các nước xuất khẩu dầu như Nga tiếp tục đi thành công, còn Irak, Iran, Venezuela thì gặp khó khăn trong việc nhận đồng Euro trong thanh toán buôn bán dầu khí.

Bí mật quanh đồng Euro

Tác Giả: Nguyễn Thanh Lâm
Thứ Hai, 12 Tháng 1 Năm 2009 01:32

Đến năm 2004, khi đồng đô la Mỹ chiếm vai trò tiền tệ quan trọng nhất cho các loại trái phiếu và công trái với lãi suất cố định và lãi suất thả nổi (Floating Rate Notes), đồng Euro vọt lên vị trí thứ nhì, bỏ xa đồng bảng Anh và Yên Nhật, trong rổ ngoại tệ toàn cầu, và việc bảo hộ tiền tệ (currency hedging) cho các doanh nghiệp Châu Âu đã không bị cản trở bởi đó, mặc dù thị trường mới vốn là nguồn chính của tăng trưởng kinh tế. Điều này đã giúp Châu Âu giảm lạm phát và tăng sức mua. Sự trở lại dõng của nền kinh tế Đức trong khoảng một năm gần đây là một ví dụ sinh động cho quá trình nêu trên.

Bí mật quanh đồng Euro.

Sau mười năm có mặt trên thị trường, đồng Euro đã mạnh lên với nhiều lợi ích kèm theo cùng với sự cạnh tranh của nó thị trường kinh tế thế giới.

- Tiền tệ Pháp đưa ra luận điểm: sự tăng giá của đồng Euro không hẳn là một biểu hiện tài chính vững mạnh mà có thể là tai họa cho nền kinh tế.

- Nhà kinh tế Patrick Artus thuộc Ngân hàng Natixis của Pháp cho rằng: vào thời điểm mới đầu của vào đầu hành, đồng Euro bắt đầu là gây ra lạm phát. Hôm nay nó bắt đầu là làm chậm lại tốc độ phát triển kinh tế. Nhưng lợi ích của nó không nằm ở đồng Euro mà ở đồng USD.

- Cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu (Finance), khủng hoảng giá thực phẩm (Food) và giá nhiên liệu (Fuel) nói chung là 3 thách thức lớn nhất của nền kinh tế toàn cầu, cũng với sự sụt giảm bong bóng của thị trường bất động sản đã dẫn đến sự thua lỗ của nhiều ngân hàng và quỹ đầu tư lớn: Citigroup, Credit Suisse, UBS, Merrill Lynch, Fannie Mae, Freddie Mac ... đang biến đồng Euro thành một hệ thống bất ổn định khó xác định.

- Việc kinh doanh chênh lệch lãi suất (carry trade) hiện nay có thể cuốn trôi dòng chảy của lưu thông phân phối bởi dòng vốn xuyên biên giới. Nó không chỉ là 8 tỷ USD (tổng số cho năm 2008) và hàng chục tỷ USD đầu tư trực tiếp (FDI) mới năm đang là trở ngại dòng nhập siêu và đó là một câu chuyện khác.

- Đồng Euro là một sản phẩm được dày công nghiên cứu và thử nghiệm. Có thể nói là rất thành

Bí mật quanh đồng Euro

Tác Giả: Nguyễn Thanh Lâm
Thứ Hai, 12 Tháng 1 Năm 2009 01:32

công. Nhưng mật trong những bí mật quanh những đồng tiền mới nh trên thế giới là sự trừu tượng của những đồng tiền trong những ngày đầu của đồng Nhân Dân T (Trung Quốc).

- Giá trị đồng tiền quá yếu như đồng USD hay đồng Việt Nam hiện nay là một nỗi lo, những sự hững hờ của đồng tiền quá mạnh (có thể hững hờ của “con rồng tiền tệ” trong những năm biên độ mở, sau giai đoạn Bretton Woods) thì nỗi lo còn lớn hơn nhiều. Một rủi ro ngoại tệ tiềm ẩn là sự đi xuống của kinh tế ngoại tệ, những đồng tiền mới, giảm rủi ro, đe dọa thực sự, đi xuống của các ngành xuất khẩu của những quốc gia, những khu vực.

- Lãi suất đồng Euro có thể tăng nữa nếu tình hình lạm phát không hạ nhiệt. Thời cơ của tín dụng giá rẻ sẽ qua đi.

- Thành công của đồng Euro vẫn không che giấu hai mặt trái: Thứ nhất là sự thích nghi của các nước trong khu vực sự đồng nhất của đồng tiền này khác nhau khá nhiều. Nhiều nước sẽ tiến hóa thành các “lũ”. Thứ hai là hai chính sách trái ngược nhau của đồng Euro nói chung, buộc các nước thành viên của khu vực tiền tệ này phải có nhiều điều chỉnh trong chính sách tài khóa và các nước.

- ECB có thể là tấm lá chắn chống khủng hoảng tiền tệ chăng?, nhất là cho đồng Euro, vẫn là thanh gươm của những vùng lãnh thổ hay chăng?

Bí mật quanh đồng Euro vẫn còn nằm ở phía trước.